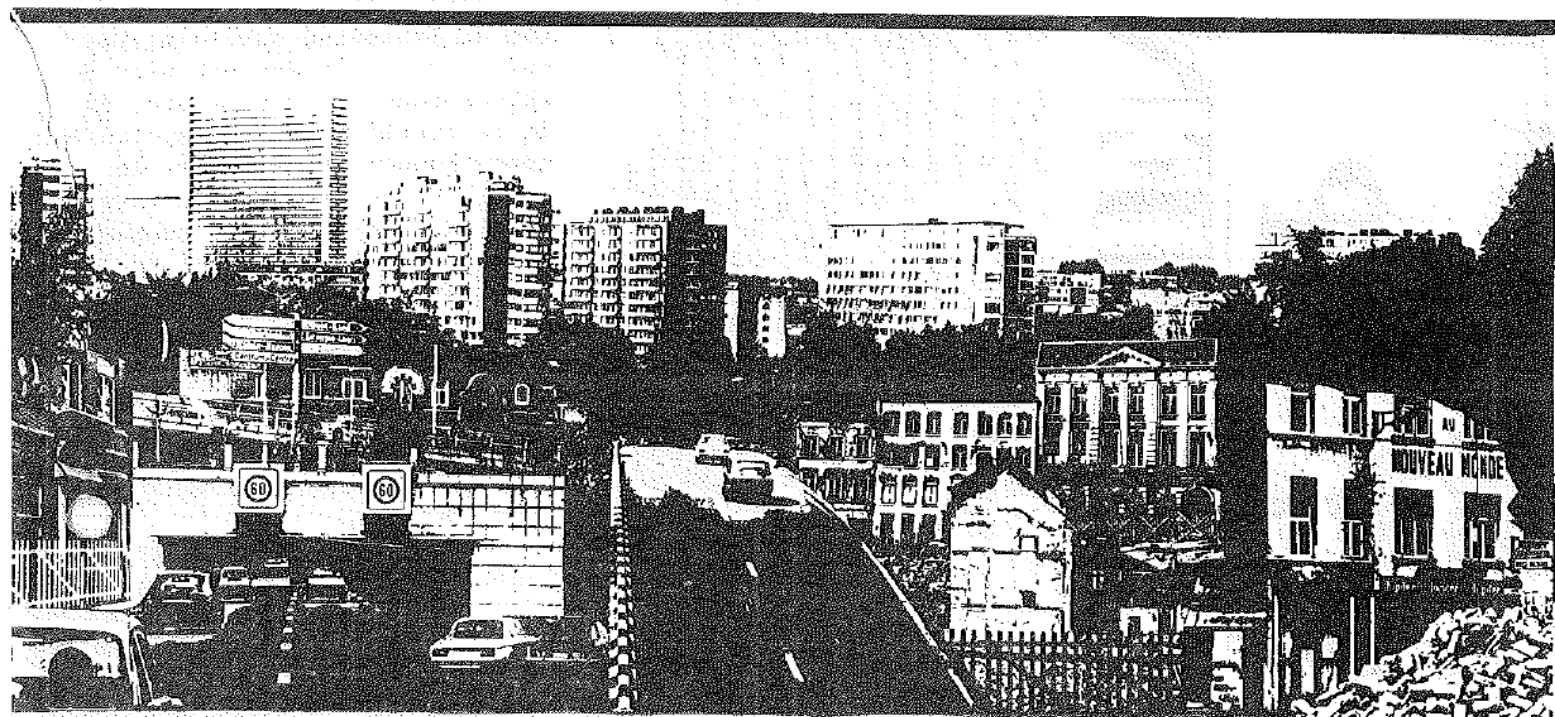

BRALLERLEI BRALLERLEI

MAANDBLAD VAN BRAL
BRUSSELSE RAAD
VOOR HET LEEFMILIEU

JAARGANG 2 5-6 '78

BRAL BRAL

BRAL is de Nederlandstalige Brusselse Federatie van Bond Beter Leefmilieu

vzw

INHOUD

- blz.2 De huurwet
- blz.5 Inspraak en herhuisvesting
- blz.6 Regionale commissie van Advies is opgeheven
- blz.7 Uitbreiding Universiteiten
- blz.8 Uit het jaarverslag van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting
- blz.10 Minister Vandekerckhove over zonne-energie
- blz.12 Studiedag over milieueffekt rapportering
- blz.14 Minister Dhoore over het nationaal milieubeleid
- blz.15 Getuigschrift menselijke ecologie

Redaktie

R. De Cleen, J. Janssen, D. Dittrich
J. Spooren.

ADMINISTRATIE EN BRIEFWISSELING
Sint Michielsstraat 37
1000 Brussel
tel. 02. 217 07 55

Openingsuren: elke werkdag van
9 tot 12 uur en
van 14 tot 18 uur

Abonnementsprijs 300 fr. per jaar-
gang en 30 fr. per nummer
Technische realisatie: C.C.C.

Bankrekening : 068-0666160-88.

Aktiegroep laakt nieuw wetsontwerp op huren

EIS: HET RECHT OP BET AANBAAR WONEN

Een achttal aktiegroepen, verenigd in de initiatiefgroep "huurwetgeving", zijn van oordeel dat het wetsontwerp van het ministerie van Justitie inzake de huurovereenkomsten op een aantal punten onaanvaardbaar is en een verslechtering inhoudt van de toestand van de huurder.

De initiatiefgroep gaat ervan uit dat de problemen inzake woonhuur slechts degelijk kunnen worden opgelost indien in de wet het recht op wonen wordt erkend. Iedereen, aldus de groep, moet kunnen beschikken over een degelijke woning

hand van een objectief criterium, zoals het kadastraal inkomen en dus niet in een overeenkomst tussen huurder en verhuurder; zoals het wetsontwerp voorziet.

De groep acht het totaal onaanvaardbaar dat de huurprijzen mogen worden verhoogd omdat de huren in de buurt ook stijgen. Deze door het wetsontwerp voorziene mogelijkheid zal aanleiding geven tot speculatie. De woonhuur dient principieel van onbepaalde duur te zijn. Dat de huur van rechtswege kan eindigen zonder opzeg-

termijn is in ieder geval niet aanvaardbaar. De verhuurder kan slechts om dwingende redenen een einde stellen aan de huurovereenkomst.

Ten slotte stelt de initiatiefgroep dat er maatregelen moeten getroffen worden opdat een lege woning zou kunnen opgeëist worden door een kandidaat-huurder.

De initiatiefgroep roept de Brusselse raad voor het leefmilieu, de Federatie Buurtwerk, Elcker-ik, Wetswinkel Gent en Leuven, twee Mortiselse aktie-

groepen, de aktiegroep oude stad (Antwerpen) en de aktiegroep Neefsteeg (Antwerpen).

Overigens heeft ook de Verbruikersunie een aantal bemerkingen op de nieuwe huurwet die zeer nauw aansluiten bij wat de initiatiefgroep huurwetgeving stelt. In het mei-nummer van Testaankoop-Recht wordt eveneens gepleit voor een ge-waarborgd woonrecht, het dwingend karakter van de wet, de koppeling van de huurprijs aan het kadastraal inkomen en verder voor verplichte schriftelijke huurkontrakten.

men, moet er in de eerste plaats zorg voor dragen dat een zo breed mogelijk groep mensen die stad kan bewonen.

Een stad waar het "recht op wonen" niet bestaat kan slechts een doorstromingshaven zijn naar nog erger en ontaardt vroeg of laat in een 'spookstad'. Er dient maar even aan herinnerd te worden dat jaarlijks een derde van de Brusselse bevolking verhuist. Het zijn dan ook niet de akties rond wat meer groen, of de bescherming van monumenten en landschappen, evenmin als de strijd tegen kantoren en invalswegen die een leefbare toekomst van een stad als Brussel zullen verzekeren.

Zolang de individuele huisvestingsvoorwaarden van heel wat Brusselaars (inclusief buitenlanders) ver beneden de aanvaardbare minima blijven, is de leefbaarheid van de stad in gevaar.

De Brusselse verhuurder verkeert in een uitgesproken zwakke positie. In de centrumgemeenten hebben de bewoners het ver van breed en is het onderwijs- en ontwikkelingsniveau erg laag. Nochtans wordt ook hun woonzekerheid hoofdzakelijk door de algemene huurwet geregeld. 80 % van de woningen in en rond de Vijfhoek zijn huurwoningen. Deze woningen zijn daarenboven weinig comfortabel, zeer klein en rechtstreeks of onrechtstreeks met verkrotting of afbraak bedreigd.

Het is dan ook een plicht voor een vereniging die het met de leefbaarheid van Brussel ernstig meent er voor te ijveren dat VOORAL deze KANSARME BEWONERS worden beschermd tegen:

- eigenaars die willekeurig kontrakten kunnen opzeggen;
- eigenaars die de meest essentiële onderhoudsplichten niet nakomen;
- eigenaars die enkel belangenstellen in spekulatief hoge huur- en/of verkoopprijzen en bewoners en huizen als marktwaar beschouwen.

Een goede huurwetgeving moet hogervermelde noodzakelijke bescherming dan ook opnemen en een reël 'recht op wonen' (ook voor niet-eigenaars) waarborgen.

DE WOONHUUR IN HET WETSONTWERP VAN ELSLANDE

. . . EN DE BESCHERMING VAN DE KANSARMEN.

I. DE FEITEN

Woonhuur = de huur van woningen

1. De DUUR van het kontrakt

Het kontrakt wordt geacht te zijn aangegaan voor 9 jaar (idem voor onderhuur). Het is opzegbaar na 3 en 6 jaar. De opzegtermijn is 3 maanden voor de huurder en 6 maanden voor de verhuurder (artikel 1768)

Indien na verval van een schriftelijk kontrakt de huurder blijft inwonen zonder verzet van de verhuurder wordt een nieuwe overeenkomst geacht te zijn aangegaan voor 9 jaar en zijn de opzegmogelijkheden zoals hierboven. (artikel 1769)

De verhuurder kan het kontrakt niet doen ophouden door te verklaren dat hij de woning zelf wil betrekken, tenzij het tegendeel is overeengekomen. (artikel 1771)

Bij verkoop en ingeval van authentieke huur met vaste dagtekening neemt de nieuwe eigenaar volledig de rechten en plichten van de vroegere verhuurder over. (artikel 1747)

Bij verkoop en afwezigheid van authentieke huur of huur met vaste datum, moet de verhuurder 3 maanden vooraf de huurder verwittigen dat hij van plan is te verkopen. De koper is in geen geval schadevergoeding verschuldigd. (artikel 1753)

2. De PRIJS

De basishuurprijs is die welke overeengekomen, met uitsluiting van alle lasten en kosten uitdrukkelijk door de huurovereenkomst aan de huurder opgelegd.

De indexaanpassing gebeurt een maal per jaar, (ten vroegste op de verjaardag van de ingenotstelling) en volgens de formule: $\frac{\text{basishuurprijs} \times \text{nieuwe index}}{\text{aanvangsindex}}$

(artikel 1730)

Om bijzondere economische redenen kan de Koning, na beraadslaging van de Ministerraad, een bedrag voor de verhoging vastleggen.

De huurprijs kan worden gewijzigd indien een tegenprestatie van de verhuurder dit verantwoordt, of wanneer sociale overwegingen of ernstige redenen het rechtvaardigen. Zo kunnen o.m. de ligging van

het goed en de evolutie van de huurprijzen in de omgeving hierbij een rol spelen. (artikel 1730, §4)

Huurgeld dat werd te veel betaald kan worden terugggevorderd. De teruggave is evenwel slechts van toepassing op de vervallen en betaalde bedragen van het jaar dat aan het verzoek voorafgaat. Het recht op terugbetaling verjaart 6 maanden na het einde van de overeenkomst. (artikel 1732)

Bij een geschil over mondelinge huurprijs en afweigheid van een kwijting worden prijs en lasten door de vrederechter bepaald. (artikel 1716)

3. WAARBORGEN

De huurder mag nooit meer dan 3 maanden garantie storten. Zonder geschrift draagt de garantie 1 maand. De opbrengst komt altijd ten goede van de huurder. (artikel 1760)

De waarborg geldt ook voor de verrichtingen die voortvloeien uit een stilzwijgend verlengen van een kontrakt. (artikel 1743)

4. PLAATSBESCHRIJVING

Elke partij kan een plaatsbeschrijving eisen. Bij onenigheid duidt de vrederechter een deskundige aan. (artikel 1735)

Indien geen plaatsbeschrijving werd opgemaakt wordt vermoed dat de huurder het goed ontvangen heeft zoals hij het teruggeeft. (artikel 1735)

5. HERSTELLINGEN

De huurder (artikel 1729) en de verhuurder (artikel 1721) zijn aan onderhoudsplicht gebonden.

Een lijst is in de wet opgenomen, zowel wat de plichten van de verhuurder (artikel 1762) als wat de plichten van de huurder (artikel 1763) betreft.

6. VERBOUWINGEN

De huurder mag verbouwingen uitvoeren indien ter verbetering van de woning. De kosten mogen niet meer bedragen dan 2 jaar huur en de verbouwingen mogen de salubriteit, de veiligheid, noch de esthetische waarde van het gebouw in gevaar brengen.

De huurder moet de verhuurder van zijn intentie op de hoogte brengen en tenzij verzet binnen de 60 dagen wordt deze geacht ermee in te stemmen. Indien onenigheid kan de huurder de verhuurder binnen de 30 dagen voor de vrederechter dagen (artikel 1764).

II. DE KOMMENTAAR

Het wetsontwerp houdt zeker geen fundamentele verbeteringen in wat het erkennen van een RECHT OP WONEN betreft. Aan de vele verwachtingen die zich stellen om de huurovereenkomsten in principe als zijnde van onbepaalde duur te beschouwen, enkel opzegbaar door de huurder mits 3 of 6 maanden vooropzeg, werd helemaal niet tegemoet gekomen. Dergelijke regeling zou de wetgeving nochtans heel wat vereenvoudigen.

De verhuurder zou slechts in staat mogen worden gesteld de huur op te zeggen indien er een zware fout van de huurder werd vastgesteld, indien ingrijpende verbouwingen zich opdringen of indien hij de woning zelf wil betrekken.

Indien de woning wordt verkocht zou de nieuwe eigenaar de rol van de vroegere verhuurder volledig moeten overnemen zonder bijkomende uitzettingsmogelijkheden te verkrijgen.

In het wetsontwerp ontbreekt daarenboven een recht op voorkoop dat voor vele huurders nochtans een stimulans zou kunnen betekenen om de woning beter te onderhouden.

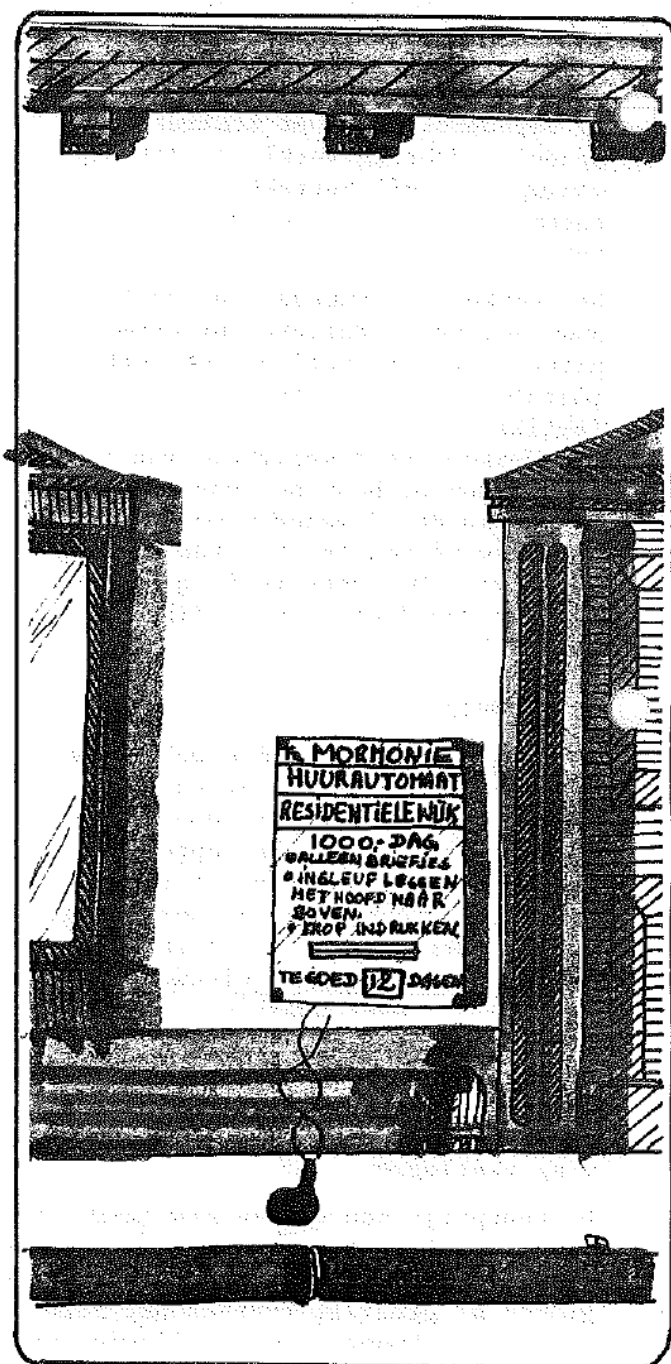
Wat de bepaling van de huurprijs betreft is het wetsontwerp nog minder wijzigend. De basishuurprijs wordt niet aan een objectief criterium gebonden en kan zelfs vrij willekeurig en om onaanvaardbare redenen aan wijzigingen in de omgeving worden aangepast. Daarenboven gebeuren de indexaanpassingen van de huurovereenkomsten niet op dezelfde datum zodat de huurmarkt ook in de toekomst onoverzichtelijk dreigt te blijven.

Slechts inzake waarborgen, plaatsbeschrijvingen, herstellingen en verbouwingen blijken er enkele interessante reglementingen te zijn voorzien. Het inlassen van een principiepe waarbij ook de verhuurder een waarborg moet storten is evenwel niet opgenomen. Evenmin geldt de regel dat bij geschillen de verhuurder het initiatief moet nemen om de vrederechter er bij te betrekken en de huurder zich van deze last gevrijwaard ziet.

Samengevat, veroorzaakt het wetsontwerp Van Elslande niet direkt groot jolijt. Wel houdt het een mogelijkheid in om door discussie tot ingrijpender wijzigingen te komen. Deze wijzigingen zijn trouwens NOODZAKELIJK.

III. DE VERDERE ONTWIKKELING

Voor meer informatie, of hulp bij het opstellen van alternatieven, kan je steeds terecht op het BRAL-sekretariaat, Sint Michielsstraat 37, 1000 Brussel (217.07.55). Als we samen zoeken worden mogelijk meer dingen duidelijk.

...een wettelijk recht!

De inhoud van het grootschalige Manhattanproject werd de jongste jaren reeds herhaaldelijk gewijzigd. Dit vermindert evenwel in niets de onrust die bij de betrokken bewoners heerste, integendeel zelfs.

Tussen 1970 en 1978 werden ruim 11.000 personen uitgewezen. Nu nog leven meer dan 1.000 families in permanente onzekerheid over de toekomst van hun woning, hun woonomgeving en hun buurt.

Voorlopig bestaat nog steeds geen enkele garantie in verband met de aanleg van de noodzakelijke (buurt)infrastructuur waardoor het wonen er aantrekkelijker zou kunnen worden.

Nog steeds wordt intimidatie door het dreigen met processen en gerechtskosten, door het slopen van aanpalende huizen, door vervuiling en bewuste verkrotting aangewend om de bewoners overhaast te doen vertrekken. Een reële en efficiënte coördinatie tussen de betrokken bewoners en de verantwoordelijke overheid zou evenwel veel onrecht kunnen verhelpen.

Naar aanleiding van de in uitvoering zijnde jongste fase van onteigeningen in de Noordwijk en in het vooruitzicht van verschillende gespreide onteigeningen die in de toekomst in de agglomeratie nog zullen plaatsvinden, stelt de Algemene Vergadering van BRAL vast:

DAT NIETTEGENSTAANDE ALLE PROTESTEN SINDS 1967 DE AFBRAAK VAN DE BESTAANDE BUURT DOOR GROOTSCHALIGE NIEUWBOUW TOCH DOORGAAT.

DAT BIJ ONTEIGENINGEN; ALS DEZE, VAN OPENBAAR NUT DE VIGERENDE WETGEVING INZAKE HUISVESTING HET RECHT OP INSPRAAK EN HERHUISVESTING NIET WAARBORGT!

Derhalve eist de Algemene Vergadering van BRAL een aanpassing van de wetgeving en wel in deze zin:

1. aan alle bewoners (en eigenaars, en huurders) die bij het projekt betrokken zijn moet persoonlijke informatie over de inhoud en de draagwijdte van de projekten worden verzekerd;

2. in geval van groepssanering of groepsrenovatie moet een plan van aanleg, een onteigeningsplan en een planning die de uitwijzing en de herhuisvesting regelt, worden opgesteld en aan overleg onderworpen;

De bewoners moeten bij deze planning worden betrokken vóór definitieve beslissingen genomen zijn. Ook over de uiteindelijke beslissingen, evenals over de motivatie ervan, moeten de inwoners worden geïnformeerd.

3. de sociale, financiële en administratieve begeleiding van alle bewoners moet vóór, tijdens en na de verschillende uitvoeringsfazen van de werken worden verzekerd;

Deze begeleiding valt onder de verantwoordelijkheid van de bevoegde Minister(s) van de betrokken gemeenten en van de O.C.M.W.'s.

4. er moet ter plaatse en voor iedereen verstaanbare informatie worden verstrekt over de verhuis- en huurtoelagen en over de nieuwe huisvestingsmogelijkheden;

Eeveneens moet daadwerkelijke hulp worden geboden bij het zoeken en het bekomen van nieuwe woningen. Met de afbraak kan slechts worden gestart nadat de volwaardige wederhuisvesting van alle betrokken bewoners is verzekerd.

De klausule nummer 25 van de "Rechten van de Mens" bepaalt dat iedereen recht heeft op woonst. Dit moet hier in België in konkrete wetteksten worden omgezet, zodat ook herhuisvesting en inspraak daarover een recht worden.

BRUSSEL VOORLOPIG NOG ZONDER GEWESTPLAN

REGIONALE KOMMISSIE VAN ADVIES OPGEHEVEN

De geschiedenis van het definitieve gewestplan Brussel is nog niet ten einde. Zij die hierover regelmatig in dit tijdschrift de artikels hierover volgden, weten dat de geloofwaardigheid van het ontwerp-gewestplan een flinke deuk kreeg tengevolge van het arrest van de Raad van State waardoor de overlegprocedure onwettelijk werd verklaard.

Het nog resterende vertrouwen in dit plan werd opnieuw geschonden. In het Belgisch Staatsblad van 13 juni verscheen volgende mededeling:

Stedebouw en ruimtelijke ordening. — Plan van aanleg

Het koninklijk besluit van 21 september 1976, tot aanduiding van de 19 gemeenten van de Brusselse agglomeratie waarvoor een streekplan van aanleg dient te worden opgemaakt en houdende instelling van een Brusselse streekcommissie van advies voor ruimtelijke ordening evenals het koninklijk besluit van 3 maart 1977 houdende benoeming van de leden van de Brusselse streekcommissie voor ruimtelijke ordening worden door een koninklijk besluit van 18 april 1978 opgeheven.

De verbazing van de plichtsbewuste burger vergrootte enigzins toen hij op 14 juni in het Staatsblad las:

Stedebouw en ruimtelijke ordening
Intrekking van koninklijke besluiten

Bij koninklijk besluit van 18 april 1978 zijn ingetrokken:

— het koninklijk besluit van 21 september 1976, tot aanduiding van de 19 gemeenten van de Brusselse streek waarvoor een streekplan van aanleg dient te worden opgemaakt en houdende instelling van een Brusselse streekcommissie van advies voor ruimtelijke ordening;

— het koninklijk besluit van 3 maart 1977 houdende benoeming van de leden van de Brusselse Regionale Commissie van advies voor de ruimtelijke ordening en de stedebouw.

Een kleine nuance dus, en daarom voer voor juristen.

De franse tekst spreekt in beide gevallen van "rapporte". Gaat het hier (eens te meer) om een slordige vertaling? "Waarom werd dit tweemaal medegedeeld in het Belgisch Staatsblad?"

Vanuit strikt institutioneel standpunt zou BRAL kunnen juichen. De opheffing van de Regionale Commissie van Advies zou kunnen beschouwd worden als het resultaat van de actie waarbij geëist werd dat ook de nederlandstalige leefmilieugroeperingen eed afgevaardigde zouden hebben in dit adviesorgaan. Mogelijk doorslaggevend is geweest, rekening houdend met de huidige regeringssamenstelling, het feit dat ook de Agglomeratieraad geen vertegenwoordiger had in deze commissie.

Anderzijds dient gesteld dat momenteel het vacuüm waarin het ontwerp-gewestplan zich bevindt, enkel is vergroot. Het stemt tot nadenken dat een commissie, opgericht voor 6 jaar, na een jaar werking wordt opgeheven. Welke zijn de beweegredenen hiervoor?

Het onwettelijk verklaren van de overlegprocedure maakte vlug duidelijk dat de konkrete toepassing van het ontwerp-gewestplan voor obstakels werd geplaatst. Om uit deze afremmende situatie te geraken, en ook om tegemoet te komen van de talloze aanbevelingen de procedure te handhaven, zal Staatssecretaris Simonet bij het Parlement een wetsvoorstel indienen. Dit wetsvoorstel houdt een aanvulling van de wet op de ruimtelijke ordening in, en zal het mogelijk maken dat in het Brusselse gewest een overlegprocedure kan worden ingesteld. Deze overlegprocedure zal dan opgenomen worden in een nieuw ontwerp-gewestplan dat in de eerste helft van 1979 in openbaar onderzoek zal gaan. Dit nieuwe ontwerp-gewestplan zal rekening houden zowel wat de grafische voorstelling als wat de stedebouwkundige voorschriften betreft, met de reeds ingediende bezwaarschriften en het advies van de Regionale Commissie van Advies.

Het gekke is nu wel dat een veel voortkomende klacht juist de Regionale Commissie van Advies betrof, nml. dat deze commissie enkel tot taak kreeg bezwaarschriften te beoordelen en niet (zoals voorzien in de wet) het opmaken van het plan te begeleiden.

Door het onlangs verschenen KB komen we voor de identieke toestand te staan, tenzij dat eerstdaags een nieuwe commissie wordt bekend gemaakt.

In de wandelgangen hebben we vernomen dat de Agglomeratiecommissie van Advies ook werd ontbonden, maar voorlopig haar werkzaamheden, d.w.z. adviesering over BPA's en APA's, verderzet.

Naar verluidt heeft Staatssecretaris Simonet de intentie beide commissies tot één commissie te herleiden. Het werd inderdaad stilaan moeilijk te weten wie welk en waarover adviseerde.

Hopelijk komt er dan ook meer klaarheid wie waarover en wanneer beslist.

UITBREIDING UNIVERSITEITEN STUIT OP VERZET.

Een tweetal maanden geleden kwamen de bewoners van de Koninklijke Jacht te Oudergem op straat toen bekend werd dat Minister Simonet en Defosset een onteigeningsbesluit hadden ondertekend waardoor de Vrije Universiteit van Brussel haar uitbreidingsplannen kon uitvoeren. Hierdoor laaide een jaren oud knelpunt weer op.

Reeds 20 jaar is de vernieuwing van het blok begrensd door de Generaal Jacqueslaan, de Waverse steenweg, de Triomflaan en de Drie Bruggenstraat geblokkeerd. Daar ging iets gebeuren, maar niemand wist goed wat juist.

Vermoedens groeiden wel toen ongeveer 5 jaar geleden de Brusselse Universiteiten werden ingepland op het Oefenplein. Deze vermoedens werden bevestigd door het ontwerp-gewestplan waarin het gebied staat aangeduid als G.O.O.G., met als programma: woningen en bedrijven met stedelijk karakter, en aanvullende voorzieningen voor de universiteiten konden eveneens worden toegelaten voor zover er geen plaats zou zijn in G.O.O.G 5 te Oudergem.

De Regionale Kommissie van Advies stelde voor deze laatste zinsnede te schrappen en in G.O.O.G. 5 helemaal geen universitaire inplantingen te voorzien. Het ontwerp-A.P.A. daarentegen voorziet dit gebied als een zone van prioritaire aanleg met als bestemming woningen en bedrijven. Zo ziet er ook de bestaande toestand uit.

Zodra de wijkbewoners het nieuws van het onteigeningsbesluit vernamen, drongen zij bij de Agglomeratieraad aan opnieuw de Ronde Tafel "Koninklijke Jacht" bijeen te roepen. In de voorgaande besprekingen werd immers nooit het probleem van de universitaire uitbreiding gesteld, maar werd enkel de wegeninfrastructuur behandeld.

De voorbije maanden had de V.U.B. reeds stelselmatig huizen opgekocht, en er verschillende administratieve diensten in ondergebracht. Met dit K.B. tot onteigening vrezende wijkbewoners het ergste. Het wijkcomité verwijt de V.U.B. aan grondspekulatie te doen en een eigen immobielienpolitiek te voeren waardoor de huidige huurders en handelaars in hun woon- en bestaanszekerheid worden bedreigd. Zij zijn ontgoocheld over het feit dat de V.U.B. nooit op

hun brieven en uitnodigingen inging, en nooit haar programma en motivatie tot uitbreiding heeft verduidelijkt.

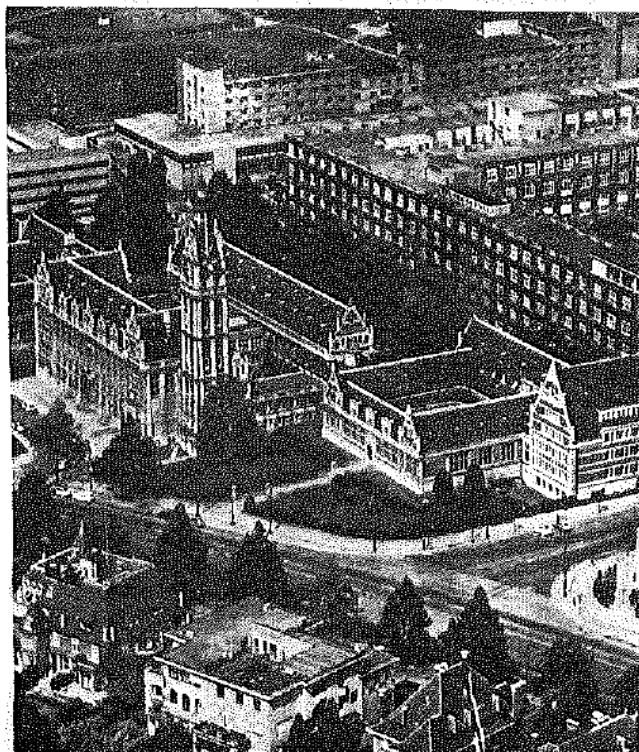
Bovendien is het wijkcomité nogal verbolgen over de uitspraak van Minister Ramaekers als zouden de aanwezige bedrijven niets liever wensen dan te vertrekken. Niets is minder waar, zegt het wijkcomité.

De V.U.B. zelf ziet juist in dit K.B. een middel om speculatie tegen te gaan en oordeelt dat zij in deze wijk een sociale rol te vervullen heeft. Vanzelfsprekend houdt zij vast aan dit K.B., maar beloofd er geen gebruik van te maken. De aktie van het wijkcomité heeft ertoe geleid dat de Raad van Beheer van de universiteit besliste de op te maken plannen met de wijkbewoners te bespreken. Een stap vooruit voor de inspraak dus.

De gemeente Oudergem, tenslotte, verzet zich niet uitdrukkelijk tegen de plannen van de V.U.B., maar daagt op met een ontwerp B.P.A., met als fundamentele opties: een programma van renovatie, het stopzetten van de speculatie, de dreiging die op de wijk rust volledig wegnemen.

Konkreet streeft de gemeente naar een bevolking van 2.200 inwoners (momenteel ongeveer 1.500) door de huidige woningen te beschermen en aan te passen, door de inplanting van 300 sociale woningen, en de Waverse steenweg als handelscentrum te verstevigen.

Deze standpunten zouden tot een konsensus moeten leiden.

Het probleem van de Koninklijke Jacht dient verruimd te worden en een fundamentele discussie op gang brengen. In de onmiddellijke omgeving beschikken de Brusselse universiteiten (V.U.B. en U.L.B.) reeds over enkele beduidende oppervlakten: het Oefenplein met 22 ha. en Solboch met 10 ha. ongeveer. Aan de andere kant van de agglomeratie bevinden zich de academische ziekenhuizen in Jette (V.U.B.) en Anderlecht (U.L.B.). Wanneer we daarbij nog de U.C.L. in Sint-Lambrechts-Woluwe tellen, komen we tot een aardige oppervlakte. Hierbij spreken we nog niet van de kleinere Sint Aloysius en Saint Louis, en de talloze bijhuizen die over de stad verspreid liggen.

Dit alles is blijkbaar nog niet voldoende. Naast de uitbreidingsbehoefte van de V.U.B., zoekt de U.L.B. in dezelfde omgeving 250 woningen in te planten. De inplanting van een sportkompleks aan de rand van het Zoniënwood (samenwerking U.L.B. en A.D.E.P.S.) blijft de wijk aldaar nog steeds bedreigen. Alsof dit nog niet volstaat zou het reeds een vaststaand feit zijn dat de U.L.B. laboratoria zal inplanten op de Kauwberg te Ukkel. Ook de V.U.B. is op haar beurt op zoek naar een hiervoor geschikte oppervlakte, maar stuit daarbij (toevallig) op meer tegenstand van de gemeentelijke overheid dan de U.L.B.

Hoe dan ook, dergelijke inplantingen wijzigen het stadsbeeld grondig. Stadslandschappen worden verminkt, wijken worden in hun voortbestaan als leefbare gemeenschap bedreigt. Voorlopig willen we nog niet uitwijken over de eis van elk akademisch ziekenhuis een metrolijn voor de deur te hebben.

Om het in medische termen uit te drukken: het percentage dodelijke aflopen van lichamen waarin een vreemd orgaan werd ingepland is bijzonder hoog. Ook de stad zou door deze organen wel eens ten onder kunnen gaan.

In een volgend artikel zullen we uitvoeriger ingaan op de alternatieve mogelijkheden voor de V.U.B.-uitbreiding aan het Oefenplein, waarbij ook de wegeninfrastructuur komt kijken.

DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VOOR DE HUISVESTING IN 1977

Uit het jaarverslag van de Nationale Maatschappij van de Huisvesting (NMH), dat onlangs aan de pers werd voorgesteld, distilleerden we de gegevens die betrekking hebben op het Brusselse gewest.

De toegewezen vastleggingskredieten per gewest bedroegen voor:

	in 1976	in 1977
Vlaanderen	7.617 milj.	9.310 milj.
Wallonië	5.980,6 milj.	8.011 milj.
Brussel	2.158,6 milj.	2.185,8 "

Voor Brussel werden in 1977 dus voor 27,2 miljoen Bfr. meer vastgelegd dan in 1976. Deze kredieten maakten het mogelijk volgende uitgaven goed te keuren:

- 180,7 milj. voor de aankoop van 65 a. onroerend goed (hierin zit 100 milj. begrepen voor de aankoop van militaire domeinen);
- 55,3 milj. voor het uitvoeren van verbeteringswerken;
- 1.962,1 milj. voor het bouwen van 1.327 woningen.

In totaal is dit dus 2.198,1 miljoen Bfr.

Buiten programma werd voor Brussel eveneens de aanbesteding goedgekeurd om 3 woningen te financieren door middel van de eigen gelden van een erkende vennootschap.

Onder de 1330 woningen waarvoor de aanbesteding werd goedgekeurd zijn 48 eengezinswoningen en 1.282 appartementen begrepen. Vermelden we hierbij dat tijdens de drie vorige jaren geen sprake meer was van eengezinswoningen in Brussel.

De NMH bouwt zelf in de Vriendschapswijk te Sint Pieters-Woluwe. De bouwwerken voor de eerste schijf van 329 appartementen, waarvan bijna een derde speciaal werd ontworpen en voorbehouden aan motorisch gehandicapten, vorderen normaal. De appartementen zullen kunnen betrokken worden in de loop van 1978.

Voor wat projecten van stadsvernieuwing betreft, zijn erkende vennootschappen betrokken bij:

- de Marollenwijk te Brussel;
- De Vennootschappen "De Brusselse Haard" en "Assam" zetten de uitvoering verder van de eerste fase van de renovatie van de Marollenwijk. Deze fase heeft betrekking op 132 woningen, verdeeld over 6 groepen. Een eerste groep van 9 appartementen werd voltooid in 1977. Voor 21,26, 61 en 7 woningen zijn de werken aan de gang. De

laatste groep (8 woningen) is in aanbesteding.

- Arbeidsstraat te Brussel;

Men was oorspronkelijk voornemens een gebouw van 35 appartementen gelegen in de Arbeidsstraat, af te breken. In plaats daarvan zal de "Société du Logement de l' Agglomération Bruxelloise", in overleg met de Brusselse ministeriële instanties, dit gebouw renoveren en hierin 22 appartementen inrichten.

Onmiddellijk ernaast zal de vennootschap een gebouw met zes appartementen laten optrekken. Het ontwerp is bijna klaar.

- Stadsvernieuwing te Sint Joost ten Node. De Raad van Beheer van de NMH heeft de "Société des H.B.M. de St. Josse-ten-Node" gemachtigd tot het werven van:

- a. 2 gebouwen in de Elionstraat, die zullen verbouwd worden tot 15 appartementen.
- b. een kommercieel geheel in de Kleine Dalstraat en de Maria-Theresiastraat, ten einde afgebroken te worden en vervangen door 135 appartementen.

Tevens werden verbeteringswerken inzake woonbaarheid van oudere volkswoningen uitgevoerd te Etterbeek (32 woningen) en te Sint Joost (20 woningen).

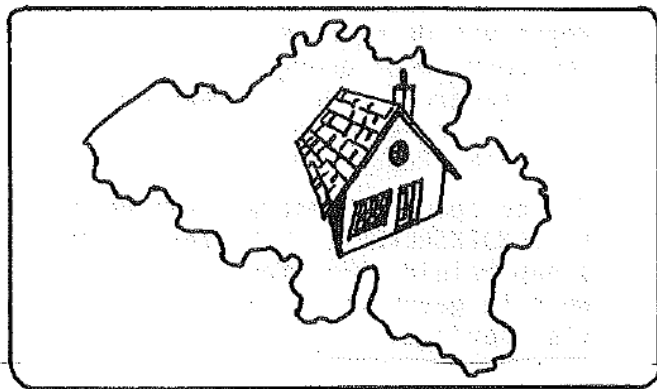
De erkende vennootschappen in Brussel blijven dezelfde als in '76 (38 in totaal) met 9.112 eengezinswoningen en 27.213 appartementen in hun bezit. Hiervan zijn er 3.995 verkocht.

Wel vallen er enkele wijzigingen in het patrimonium (inklusief pas goedgekeurde aanbestedeingen) waar te nemen

	(1)	(2)	(3) ^o
Le Foyer Anderlechtois	-	-	+7
S.A. HLS Auderghem	-	+87	-
Floréal WaBO	-	+32	-
Sorelo N.V.	-	+115	-
Brusselse Haard N.V.	-	+224	-
Germinal-Evere	-	+39	-
Ieder zijn Huis Evere	-	-	+3
Le Foyer Koekelbergeois	-	+99	-
Le logement Molenbeekois	-	+193	-
Le Foyer Schaarbeekois	-	+148	-
Ukkels Maatschappij	-	+69	-
Kapelleveld, huurderscoöp.	+16	+36	-
Habitation Moderne SLW	+32	+140	-
Soc. de Constr. SPW			+7

- ^o (1) : eengezinswoningen
 (2) : appartementen
 (3) : verkochte woningen.

Belangrijk voor Brussel is het koninklijk besluit van 11 maart 1977 waarbij een nieuwe reglementering werd uitgevaardigd nopens de toewijzing van sociale huurwoningen.

Buiten de opsomming van de voorwaarden inzake inkomsten en onroerend bezit waaraan de kandidaat-huurders moeten voldoen, geeft dit koninklijk besluit o.a. een opsomming van de prioriteiten welke sommige kandidaten kunnen genieten en bepaalt het ook uitdrukkelijk dat de woningen moeten toegewezen worden in overeenstemming met het aantal slaapkamers die de woningen bevatten en de gezinssamenstelling.

De Brusselse vennootschappen dienen om de twee jaar de staat op te maken van de samenstelling van de gezinnen van de huurders. Indien vastgesteld wordt dat het aantal bewoners met twee eenheden verminderd of vermeerderd is ten opzichte van de minimale of maximale bezettingsnormen, moet de maatschappij binnen de twee jaar overgaan tot een mutatie naar een meer aangepaste woning.

Het besluit verplicht ook het aanleggen en bijhouden van een register der kandidaat-huurders en een woningregister. In het eerste register dienen kronologisch alle kandidaten ingeschreven, terwijl in het tweede register de vacant gekomen en opnieuw verhuurde woningen worden genoteerd. Deze registers zijn openbaar en alle belanghebbende personen mogen er inzage van nemen. Bovendien kan, in het Brusselse gewest, ieder persoon die zich benadeeld voelt door een beslissing van een erkende vennootschap klacht indienen bij de NMH, en kan de Raad van Beheer van deze laatste de beslissing van de erkende vennootschap verbreken.

Een positieve bijdrage inzake rechtvaardiger toewijzing van de volkswoningen is hier dan ook geleverd.

ZONNE-ENERGIE : HEDEN EN TOEKOMST

Begin van de maand mei werd in België de een zonne-week georganiseerd. Dit initiatief kaderde in de internationale aktie over de zonne-energie van de International Solar Energy Society.

Uit de openingstoespraak van de heer J. A. VANDEKERCKHOVE, Minister van Wetenschapsbeleid, trachten wij de toestand weer te geven waarin België zich op dit vlak bevindt.

Het is overbodig te benadrukken welk het belang is van de energieproblemen voor een land als België, dat bijna volledig afhankelijk is van het buitenland voor zijn bevoorrading en dat tussen de West-Europese landen de derde plaats inneemt inzake energie-verbruik per inwoner.

In een dergelijke kontekst kunnen maatregelen met direkt of korte termijnseffekt, zoals op het vlak van energiebesparing en de strijd tegen verspilling, hoe noodzakelijk deze ook zijn, op zichzelf niet volstaan om in zeer aanzienlijke mate onze energetische situatie te verbeteren. Dergelijke maatregelen kunnen immers eerst en vooral niet tegen fysische wetmatigheden ingaan, maar ook niet tegen het huidig economisch weefsel van ons land, met name de structuur van zijn activiteiten in de landbouw, de industrie en de tertiaire sektor. Tenslotte wordt het gedragspatroon inzake verbruik niet van de ene op de andere dag gewijzigd.

Derhalve moet een realistisch energiebeleid zich kunnen steunen op wetenschappelijk bepaalde gegevens en criteria, die het mogelijk maken tijdig de meest doelmatige oplossingen te identificeren uit technisch, economisch en sociaal oogpunt, en die het ook mogelijk maken de termijnen te bepalen waarbinnen deze oplossingen zouden kunnen worden toegepast. Dat vraagt een belangrijke onderzoeksinspanning. Weliswaar is de samenwerking inzake energie onderzoek zeer aktief in de schoot van de Europese Gemeenschap en ook in het Internationaal Energie-agentschap.

Maar we kunnen ons niet louter vergenoegen met wat gedaan is en gedaan zal worden op het internationaal vlak. Gelat op onze economische en sociale karakteristieken zullen er specifieke zorgen blijven voor ons land, die alleen door een eigen onderzoeksinspanning kunnen worden geanalyseerd en opgelost. Op het Europese vlak zijn deze nationale inspanningen komplementair aan het gemeenschappelijke programma. Deze onderzoeksinspanning kan, opgevat als een steun voor de energie-politiek, ook een middel zijn voor het industrieel beleid. Dat kan in de mate dat de energiebesparing en het gebruik van alternatieve energiebronnen (zoals de zonne-energie), die zich kunnen ontwikkelen in Europa en in de wereld, ook zeer belangrijke mogelijke afzetmogelijkheden kunnen vormen voor uitrusting en systemen die hier gekoncipieerd worden.

Zoals iedereen weet, was het grootste deel van de staatssteun voor energie-onderzoek tot nog toe gericht op de kernsektor.

Het nationaal onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma inzake energie, waarvan de eerste fase afloopt in september van dit jaar, was een eerste initiatief om het onderzoek in de niet-nukleaire energie op brede schaal te stimuleren. Hoe bescheiden dit programma ook was, vergeleken met de openbare inspanning die ieder jaar geleverd wordt voor de kernsektor, het heeft toegelaten over meerdere jaren, de werkzaamheden van een aantal universitaire laboratoria en van publieke en private instellingen te koördineren.

Enerzijds heeft het tot doel wetenschappelijke gegevens en analyse-instrumenten te preciseren, die erop gericht zijn de openbare overheden te helpen bij de voorbereiding van hun beslissingen. Anderzijds is het gericht op de beoordeling van nieuwe energetische procédés en van nieuwe energiebronnen die zouden kunnen bijdragen om onze toestand te verbeteren binnen een tiental jaren.

Dit programma omvat wetenschappelijk en technisch onderzoek en technische economische studies in volgende domeinen :

- de opstelling van mathematische modellen voor de studie van het nationaal energie-systeem;
- de rekuperatie van verloren en gedegradeerde warmte;
- nieuwe valorisatie-technieken voor steenkool;
- en tenslotte de procédés van het voortbrengen van elektriciteit en warmte uit zonne-energie.

Het gebruik van zonne-energie is in een land als het onze, dat nochtans weinig bevoordeeld is inzake klimatologische omstandigheden, zeker geen hersenschim.

Vooraf de rekuperatie van zonne-energie voor de verwarming van gebouwen of van sanitair water is technisch gemakkelijk. Maar er blijven nog belangrijke problemen op te lossen om de economische rendabiliteit van systemen met zonneverwarming te verzekeren, en dus om snelle ontwikkeling van de markt mogelijk te maken. Men moet bovendien het probleem van de huisvesting als geheel herdenken, niet alleen om een maximum aan energie te recupereren en te bewaren en om de investering in zonne-systemen te verminderen, maar ook om de zonne-energie in de bestaande woning te integreren, en dit met talrijke architectonische implicaties.

Al deze onzekerheden vormen remmen op de innovatie in dit domein. Het komt er dus op aan de industrieën die best geplaatst zijn, door nieuwe praktische experimenten de verschillende mogelijkheden van zonne-systemen te tonen en anderzijds eenvoudige berekeningsmethoden voor verwarmingsinstallaties en richtlijnen voor de constructie van zonne-kollektoren en hun integratie in de woning uit te werken. In afwachting daarvan moet hij die zich een zonnewoning of enkel een warm-watervoorziening op de zonne-energie wil aanschaffen, daarvoor een prijs voor zijn gading toesteken, die niet competitief is met de prijs van de klassieke systemen.

Wat de elektriciteitsproductie met zonne-systemen betreft, is het waarschijnlijk dat nog gedurende lange tijd enkel specifieke behoeften gedekt kunnen worden van landen met heldere hemel, dus ook van de Europese landen rond de Middellandse zee. Het potentieel van ons land is dat domein ligt dus vooral in de externe afzetmarkt van dit soort systemen.

Wij beschikken over een zeer waardevol

wetenschappelijk potentieel m.b.t. zonnecellen. Verscheidene Belgische industriële specialisaties beantwoorden aan de vereiste karakteristieken voor de uitwerking en de constructie van systemen voor elektriciteitsproductie uit zonne-energie. Daarom is de delname van België in onderzoek en ontwikkeling op dit terrein, zowel op nationaal als internationaal vlak, volledig verantwoord in een politiek van diversifikatie van onze industriële activiteiten.

In ieder geval is het ook niet ondenkbaar dat de zonne-productie van elektriciteit in de verdere toekomst zou kunnen beantwoorden aan bepaalde behoeften in ons land, als de economische rendabiliteit van deze energie aanzienlijk verbeterd kon worden, meer bepaald in het geval van een belangrijke kostverhoging van de concurrerende energievormen.

Men moet vermijden, inzonderheid tegenover de publieke opinie, te vervallen in een van de twee volgende fouten:

- ofwel te menen dat de zonne-energie in de toekomst DE oplossing is voor de energie problemen, tenminste in ons land;
- maar het zou evenzeer een vergissing zijn niet tijdig de mogelijkheden te grijpen die de zon kan bieden zowel om bepaalde van onze behoeften te dekken als om een stimulans te geven voor sommige van onze industriële activiteiten die in dit domein lonende marktsegmenten kunnen vinden, in de mate dat de economische rendabiliteit van de systemen verbeterd kan worden.

Het lijkt daarom tijd een gezamenlijke strategie te ontwerpen met drie delen, wetenschappelijk, industrieel en publiek, om een productiecapaciteit in België te ontwikkelen. Bijvoorbeeld zonnecentrales van middelgrote dimensie waarvoor goede marktperspektieven bestaan in meer zonnige streken. en aanz

Zonne-energie is zeker algemeen aanvaard op ekologisch vlak vermits het een bij uitstek zuivere energie-vorm betreft, maar nog niet voldoende op economisch en sociaal vlak.

Het komt dus aan de wetenschappers, de industriëlen, de architecten, en aan alle openbare instanties toe ervoor te zorgen dat de zonne-energie in ons land een niet te verwaarlozen bijkomende energie kan worden en zelfs een sektor die arbeidsplaatsen kan kreeëren voor de toekomst.

=====

MILIEU-EFFEKT RAPPORTERING

"HINKEN WE NA OF NEMEN WE
VOORSPRONG?"

Milieu-Effekt Rapportering (M.E.R.) is een begrip dat de laatste maanden meer en meer opduikt in de leefmilieu-beweging. Het principe van de M.E.R. houdt in dat de gevolgen die belangrijke projecten op de gezondheid en het welzijn van de bevolking of van bepaalde bevolkingsgroepen zouden kunnen hebben, juist en volledig dienen te worden geëvalueerd.

In de Verenigde Staten heeft men hiermede reeds enkele jaren ervaring.

In België organiseerde de Bond Beter Leefmilieu begin juni hierover een studiedag. Een gelegenheid om hierbij even stil te staan.

Reeds sinds 1970 is dit principe in de Amerikaanse wetgeving opgenomen. De wet heeft tot doel alle grote ontwerpen en hun effect op het leefmilieu stelselmatig te doen bestuderen, te bespreken en voor te stellen aan de openbare opinie.

De Amerikaanse administratie verschilt natuurlijk van de Belgische maar vertaald naar onze normen zou het ongeveer op het volgende neerkomen:

De Eerste Minister legt aan alle departementen die de nationale administratie vormen de verplichting op om voor elke belangrijke beslissing die in het vooruitzicht wordt gesteld, hem, het Parlement maar ook de publieke opinie, een dokument voor te leggen waarin de weerslag op het leefmilieu van die bepaalde beslissing wordt uiteengezet endat tevens de voornaamste alternatieven aangeeft.

Bovendien wordt een Interministeriële Commissie voor het Leefmilieu (I.C.L.) opgericht die de Eerste Minister moet raad geven, waken over de wijze waarop de verschillende departementen de wet naleven en rapporten voorbereiden over de stand van zaken en de tendensen m.b.t. het leefmilieu in het land en de activiteiten van de Regering.

Deze I.C.L. bereidt ook de richtlijnen voor bestemd voor de verschillende ministeries m.b.t. de wijze waarop de M.E.R.'s moeten worden voorbereid.

Het M.E.R. zelf moet een beknopt, niet-technisch dokument zijn dat de impact van het projekt beschrijft en mogelijke alternatieven aanduidt. Het moet toelaten op

volgende vragen te antwoorden:

- Wat zijn de doelstellingen van het projekt en aan welke behoefte(n) wordt voldaan?
- Welke omvang zal de berokkende milieuschade hebben?
- Kan aan de doelstellingen van het projekt op een andere, minder schadelijke wijze worden tegemoet gekomen?
- Wat zal worden gedaan om de milieuschade te minimaliseren indien er geen geldige alternatieven zijn?

Eenmaal een ontwerp-M.E.R. is opgesteld wordt dit bezorgd aan de I.C.L., aan de betrokken besturen en aan de geïnteresseerde bevolking. De tijd om te reageren bedraagt minimum 45 dagen. Daarna wordt het ontwerp herwerkt en samen met een overzicht van alle opmerkingen en bezwaren terug naar de partijen toegespeeld die in de eerste fase van het ontwerp reeds inzage kregen. Slechts 30 dagen hierna kan met de uitvoering van de werkzaamheden begonnen worden.

Toen de balans van 7 jaar effectieve toepassing van de M.E.R. systeem werd opgemaakt bleken ongeveer 7.500 M.E.R.'s verschenen te zijn. Deze M.E.R.'s hadden hoofdzakelijk betrekking op autowegen, vliegvelden, ontwerpen van hydraulische bouwwerken (stuwdammen, kanalen) krachtcentrales, steengroeven, mijnen en installaties voor waterzuivering en afvalverwerking.

De grote verdiensten van het M.E.R. systeem blijken te zijn:

- de departementen nemen betere beslissingen. Dit niet alleen omwille van de mogelijke kontestatie maar eenvoudig omdat door diepgaande studie de eventuele gevolgen van voorgenomen beslissingen beter gekend zijn.
- de samenwerking tussen de departementen is verbeterd.
- de bevolking wordt meer betrokken bij de besluitvorming van de Regering.

Vooraf het politiserend effect van de grotere OPENHEID en de betere coördinatie inzake overheidsbeslissingen is een winstpunt gebleken, meer nog dan de eigenlijke invloed op het leefmilieu.

De belangrijkste kritiek die kan worden gegeven is eigen aan het beperkte opzet ervan. Een M.E.R. wordt opgemaakt per geval en ook de beslissingen worden geval per geval genomen. Er kan bijgevolg

enkel worden gesproken van een komprehensieve (alle aspekten van het probleem omvattende) benadering geval per geval, en nog lang niet van een komprehensief planningssysteem. De noodzaak aan een dergelijk planningssysteem doet zich nochtans meer en meer (ook door toedoen van de M.E.R.) gevoelen.

Ook in kringen van de Europese Gemeenschap is het M.E.R.-idee stilaan doorgedrongen. Het Amerikaanse model zou evenwel ernstige aanpassingen moeten ondergaan. Zo zou het voorgestelde systeem inhouden dat:

- de evaluatie van de gevolgen zal beperkt worden tot de "projekten" met uitsluiting van "plannen", "produkten (vóór het op de markt brengen van bepaalde produkten bv.)", "wetsontwerpen" en "onderzoeks- en ontwikkelingsprojekten".

Voor wat België betreft werd nog geen schatting gemaakt van de jaarlijks te evalueren projekten maar de Europese criteria zullen in verhouding lager liggen dan deze van de V.S. (d.w.z. minder dan 75 per jaar).

- de evaluatie van de gevolgen zal gebeuren volgens vastgestelde "normen" en dit na raadpleging van de door elk land "aangeduide autoriteit".

Deze technische eisen zullen minder hoog zijn dan deze gesteld door het Amerikaanse systeem.

- de verantwoordelijkheid om te beslissen of het M.E.R. voldoet aan de vereiste kwaliteitsobjectieven zal bij de overheid berusten (dit kan zowel nationale, regionale of lokale overheid zijn) die de toelating voor de uitvoering van het projekt moet verlenen (= bevoegde overheid).

Indien deze bevoegdheid tot verschillende departementen behoort zal één van hen de taak van "leidende autoriteit" toebedeeld krijgen.

- de publikatie van de M.E.R. zou niet verplicht zijn.

Ook op Europees vlak zou aldus de komprehensieve benadering beperkt blijven tot de studie van afzonderlijke projekten. Daarenboven zou de openbaarheid van de M.E.R. hier zelfs niet verplicht zijn. Als de M.E.R. er bijgevolg ooit komt zal het niet meer zijn dan een nahinken van de V.S.. De kans om de idee van een allesomvattende benadering tot de gehele planning uit te breiden zal eens te meer

niet worden benut. De Dag dat de E.G. eens voorsprong neemt is blijkbaar niet voor morgen.

Tijdens de studiedag van B.B.L. - I.E. stelde prof. Suetens dat de M.E.R. kan gezien worden als het principe "Voorkomen is beter dan genezen", waarbij de heer Vonkeman enigzins cynisch aanvulde dat genezen er dikwijls niet meer bijhoort.

Als er in België een M.E.R.-wet komt, aldus prof. Suetens dan dienen toch enkele problemen worden opgelost.

a. Het toepassingsgebied. De hangende vraag blijft natuurlijk: "Wat heeft een weerslag op het leefmilieu en hoe wordt dit omschreven?". M.a.w. wanneer moet een M.E.R. opgemaakt worden. Enkel voor konkrete projekten of ook voor programma's? Welke criteria zullen worden gehanteerd om een M.E.R. te eisen?

b. Het eens worden over de inhoud van de M.E.R. zal eveneens veel tijd vergen. Alhoewel het een zuiver wetenschappelijk rapport behelst dient men er rekening mee te houden dat iedereen het moet kunnen begrijpen wil men de inspraak van de bevolking waarborgen.

c. Wie zal het rapport opmaken? De initiatiefnemer van het projekt, de overheid of een partikuliere instantie? Wie zal de kosten ervan betalen?

d. Wie zal er beslissen over de M.E.R., en op welke manier?

e. Welke zijn de gevolgen van een M.E.R.? Zal het vertraging in de hand werken bij het verlenen van vergunningen? Hoeveel wetten moeten aangevuld of gewijzigd worden om de M.E.R. mogelijk te maken?

Op deze vragen zal Minister Dhoore een duidelijk antwoord moeten geven wanneer hij nog voor het einde van het jaar zijn M.E.R.-kaderwet door het Parlement wil laten goedkeuren. Een wens die de Minister tijdens zijn slottoespraak uitdrukte. Hij zal hiervoor graag de medewerking van de B.B.L. aanvaarden.

NATIONAAL LEEFMILIEUBELEID

5 juni: internationale leefmilieudag! Minister DHOORE maakte van deze gelegenheid gebruik om via radio en tv te spreken over het nationaal beleid op het stuk van het leefmilieu.

In de eerste plaats een woord over twee nieuwe wetten die in de maak zijn.

Een nieuwe afvalwet.

Deze kaderwet zal alle soorten afval behandelen zowel indystriële afval, als huishoudelijke afval. Een eerste doelstelling beoogt zo weinig mogelijk voort te brengen. Dit vraagt een gedragswijze zowel van de fabrikant als van verbruiker.

Daarnaast moet de wet de selectieve op-haling, het sorteren en het herwinnen van bepaalde goederen voorzien. Planning en controle worden mogelijk want alle afval dient gemeld en alle organismen dienen erkend te zijn.

Een wet op de milieu effect rapportering

Telkens grote projekten op stapel staan moet vooraf een nauwkeurige studie gemaakt worden van de gevolgen ervan op het leefmilieu, m.a.w. een milieu effect rapportage, een verslag over de weerslag op het milieu. Bijvoorbeeld: voor de bouw van kerncentrales, de aanleg van autowegen, nieuwe fabrieken, stuwdammen. Bij dergelijke plannen moeten we zoeken naar een evenwicht tussen ecologie en economie. Waardevolle en noodzakelijke elementen in de natuur moeten beschermd worden.

Deze verslagen moeten openbaar gemaakt worden. Zij zullen beter gefundeerde beslissingen mogelijk maken.

Een toelichting over de begroting voor leefmilieu. De som van de toelage voor 1978 bedraagt 13,456 miljard frank.

Hiermede werd reeds het volgende verwezenlijkt:

- ongeveer 95% van de bevolking is aangesloten aan een drinkwaternet;
- de bouw van een hondertal zuiveringsinstallaties;
- de verwerking van het huisvuil van ongeveer 1/4 van de bevolking;
- voor de bestrijding van de luchtverontreiniging en lawaaihinder werd sedert 1974 680 miljoen uitgegeven.

Het leefmilieubeleid in zijn geheel wordt vastgelegd in het Ministerieel Comité voor het Leefmilieu, onder leiding van de Eerste Minister.

Onlangs nog werden oplossingen uitgewerkt voor de moeilijkheden in de gemeente Hoboken. Zowel het Ministerieel Comité voor Leefmilieu als zijn medewerkers volgen dit probleem van zeer nabij.

Daarnaast werd er een koördinatiekommissie opgericht, samengesteld uit medewerkers van alle ministeries die iets met leefmilieu te maken hebben en leden van Bond Beter Leefmilieu. Een aantal belangrijke projekten worden voor advies aan deze kommissie voorgelegd.

De gemeenten zijn na de fusieoperatie voldoende uitgerust om maatregelen te treffen op hun niveau.

Zij zijn verantwoordelijk voor het stedelijk leefmilieu: o.m. de inrichting van leefbare en esthetisch verantwoorde woon-gebieden.

Om deze politiek te stimuleren is een overeenkomst afgesloten tussen de Minister van Leefmilieu en de Bond Beter Leefmilieu met een dubbel doel:

1. Enkele pilootgemeenten werden uitgekozen. Bij deze gemeenten worden een aantal projekten in samenwerking met het gemeentebestuur en lokale organisaties uitgewerkt, dit naar de bevolking toe met als doel uit te monden in een milieuraad met werkelijke mogelijkheden
2. In samenwerking met zijn departement is een enquête uitgewerkt die verstuurd wordt naar alle scholen, gemeentebesturen en socio-kulturele verenigingen. Zo kunnen de Ministers vernemen wat bij de bevolking als grootste bekommernis leeft wat het leefmilieu betreft. Dit zal hen in staat stellen hun beleid af te stemmen op de wensen van de mensen zelf.

Dit leidt naar de individuele verantwoordelijkheid van elk van ons. Neem enkele voorbeelden.

Bij het dagelijks huishoudelijk werk kan watervervuiling vermeden worden wanneer niet al te kwistig wordt omgesprongen met detergents voor vaat en was.

De massale afvalproduktie kan in gevoelige mate verminderd worden indien producent, verkoper en verbruiker milieubewust willen handelen. Vermijden we dus produkten op overdadige wijze te verpakken.

De gemeenten zijn momenteel zo uitgerust dat minstens eenmaal per week het huisvuil kan worden opgehaald. Toch wordt er nog aan sluikestorten gedaan. Om esthetische en gezondheidsredenen moet dit absoluut uitgeschakeld worden.

Over het leefmilieubeleid werd een brochure uitgewerkt die gratis verkrijgbaar is bij het Ministerie van Volksgezondheid en van

het Gezin, Dienst Pers en Voorlichting, Hertogstraat, 81 - 1000 Brussel - tel.: 5133310 en 5137200.

GETUIGSCHRIFT IN DE MENSELIJKE EKOLOGIE

(Europees getuigschrift ingericht in samenwerking met de Wereldgezondheidsorganisatie)

De studie van het leefmilieu komt niet alleen overeen met een studie van de natuurlijke milieus, maar, voornamelijk in onze industriële maatschappijen, moet de relatie Mens - Milieu bestudeerd worden, relatie die zich uitdrukt via sociale structuren en functies. Het is uiteraard onontbeerlijk maatregelen tegen de verschillende facetten van vervuiling te kunnen nemen: water, lucht, lawaai, termische vervuiling, afvalstoffen. Nochtans is het even belangrijk de interacties Mens - Maatschappij - Milieu te begrijpen om de Menselijke Ekologie en een politiek in verband met het Leefmilieu te definiëren. Het milieu, en vooral de veranderingen of vervuilingen van het Leefmilieu, heeft een invloed op de Mens, op zijn biologie en gezondheid, waar de socio-psychologische aspecten niet het minst belangrijk zijn, evenals op zijn maatschappelijke organisatie.

De studie van de interactie Mens - Maatschappij - Milieu moet interdisciplinair aangepakt worden: het zijn inderdaad problemen die de bezorgdheid dragen van sociologen, geografen, psychologen, economen, chemici, biologen, geneesheren, juristen, ingenieurs, architecten, syndikalisten, industriëlen, ... Op initiatief van de Wereldgezondheidsorganisatie werd dan ook een interdisciplinair onderwijs in de Menselijke Ekologie gesticht om deze interactie Mens - Milieu te bestuderen en hun implicaties voor de Menselijke bevolkingen. Aan dit onderwijs werden Belgische, Franse, Zwitserse, Italiaanse, Portugese en binnenkort ook Engelse universiteiten mee. Verschillende universiteiten hebben inderdaad een kontrakt van samenwerking afgesloten in het kader van een Europees Centrum voor Menselijke Ekologie en hebben te samen een basisprogramma op punt gesteld.

Dit onderwijs staat open voor de houders van een universitair diploma, van een diploma van architect, en aan alle personen wier vorming of ervaring gelijkwaardig zou bevonden worden door een toelatingskommissie. Het getuigschrift in de Menselijke Ekologie wordt onderwezen in de vorm van werkkolleges, ingeleid door een uiteenzetting, in een interdisciplinaire geest waar het op aankomt tot prospectief denken te komen. De werkkolleges hebben plaats op zaterdag en het getuigschrift in de Menselijke Ekologie wordt uitgereikt na één of twee jaar studie en na de verdediging van een verhandeling. Het gaat dus over een post-universitair onderwijs dat niet alléén openstaat voor jonge afgestudeerden, maar ook voor mensen die in het kader van hun beroep aan recycling of bijscholing wensen te doen.

Verdere inlichtingen zijn te bekomen bij:

Professor C. SUSANNE
Eenheid Menselijke Ekologie
Vrije Universiteit Brussel
Pleinlaan 2, 1050 BRussel
tel. 02.648 55 40 (toestel 1408 of 1425)

Anciaux: Kritiek op statuut buitenlanders

Staatssecretaris voor Sociale Zaken Vic Anciaux stelde gisteren op een perskonferentie zijn beleidsnota over de immigratie voor, die op dit ogenblik niet alleen tussen de betrokken ministers wordt besproken, maar ook in de ministerraad aanhangig is.

Daarbij had de staatssecretaris enige kritiek op het wetsontwerp van Justitieminister Van Elslande betreffende «de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreem-

De VU-staatssecretaris zei dat in de huidige crisistijd de bevolking, vanuit een gevoel van zelfverdediging, nogal racistische reflexen dreigt te ontwikkelen. Daarom dienen de verantwoordelijke instanties duidelijk op te treden. Het is evident dat de immigratiestop waterdicht moet zijn, maar het is even duidelijk dat men de beschavingsgraad van een volk, vooral in moeilijke tijden, kan meten aan de zorg die de gemeenschap besteedt aan de meest kansarmen, dus ook aan de gastarbeiders. Daarom is het noodzakelijk de bevolking te sensibiliseren voor een humane houding tegenover de vreemdelingen.

De immigratiestop van 1974 heeft twee nieuwe problemen in het leven geroepen: de illegale tewerkstelling en de misbruik-

delingen», dat volgende week in het Parlement wordt behandeld. Zo zei hij dat het weinig zin heeft te spreken over politiek stemrecht voor de buitenlanders, wanneer hun verblijfszekerheid niet is gewaarborgd, d.w.z. wanneer iemand dreigt over de grens te worden gezet wanneer hij zijn mening kenbaar maakt. Niets is zo labiel als «openbare orde». Anciaux meent echter dat het wetsontwerp niet moet worden tegengehouden, daar is het toch te laat voor, maar snel na de goedkeuring moet worden bijgewerkt.

Begroting

Vic Anciaux, die terloops het wetsvoorstel Mundeleer betreffende de repatriëring van de werkloze gastarbeiders verwerpt, komt vanuit zijn beleidsnota tot vier algemene besluiten.

Voorreest moet het gastarbeidersprobleem in zijn geheel

worden aangepakt. Het gaat niet alleen om het onthaal, maar ook om de arbeidsmarkt, de gezondheidszorg, het onderwijs, de cultuur, enz.

Daarnaast moet worden vermeden dat er een getto-arbeidsmarkt ontstaat van gastarbeiders in de door Belgen geweerde betrekkingen. Er zijn

trouwens ernstige aanwijzingen dat ondernemers diepe investeringen uitstellen omdat er toch goedkope gastarbeiders beschikbaar zijn. Het ongekwalificeerde werk moet worden herdacht, het sectorieel overleg moet worden doorbroken om de discriminatie tussen de arme en rijke sectoren op te heffen.

De steeds weer uitgestelde sociale investeringen moeten worden ingehaald. Het gaat om maatregelen inzake huisvesting, de gezondheidszorg, het onderwijs, de rechtshulp en de steun en begeleiding van de gastarbeidersverenigingen.

Tenslotte is een nationaal orgaanisme voor immigratie nodig dat de regering bijstaat en waarin alle betrokken organisaties zetelen.

Om het onthaal, de hulp voor gastarbeiders en hun integratie vlottier te laten verlopen is veel geld nodig, aldus Vic Anciaux, een veelvoud van het mij toegestane budget. Een daadwerkelijke aanpak van het probleem, dat zich vooral te Brussel stelt, vraagt voldoende middelen. Die licht er dit jaar niet en zullen wellicht ook volgend jaar nog niet zijn.

Het Nieuwsblad 31-05-78